

KURJER LITTEWSKI

w WILNIE dnia 25. Maia V. S. R O K U 1810.

WIEDEN d. 19 maia. (z Berlin Prag:) Cesarz wydając edykt sciesniający wprowadzenie i używanie kawy, oraz podwyższający do 60 ryńskich cło od centnaru, położył następujący wstęp „ Między szrodkami przedsięwziętymi na polepszenie finansow, nieposledni jest zatrzymać w kraiu pieniądze wychodzące za granicę za towary, bez których nie trudno obeysdź się. Przedsięwzięliśmy więc zacząć to polepszenie finansow od zakazu kawy; jest to produkt, który nie przerabia się, i niezatrudnia żadnego rzemieślnika, zniesienie więc iego nieodeymnie nikomu sposobu do życia. Używanie kawy nie jest nieodbicie potrzebne, iednak dowoz iey wyprowadza z kraiu wielkie summy, które oszczędzone mogą przynieść wielki posilek cyrkulacyi wewnątrzney „ Ten patent zrobił wielkie wrażenie. Innym reskryptem zakazał Cesarz wydawania pisma peryodycznego Morgenblatte zwanego, iako przeciwnego tolerancyi i tchnącego nienawiscią fanatyzmu przeciwko Protestantom, z których tyle szanownych jest mężow w krajach austriackich. Podobnież Cesarz rozkazał spalić wszystkie paszkwile i inne pod tytułem petryotyzmu pisma, przy zaczęciu wojny przeciwko Francyi wydrukowane; wszystkie zaś pisma francuzkie, w czasie zaięcia kraiw austr. wydane przeciwko Austrii, maia być zebrane przez policyą i w biórach złożone do dalszego rozrządzenia.

Cesarz d. 11 przybył do Pragi z powszechną radością całego królestwa. Cała podróż była tryumfem dla dobrego monarchy; wszędzie z najwyższém ukontentowaniem przyjęli mieszkańcy iak dzieci najukochańszego oycy, którego długo niewidzieli. Za dni kilka przyedzie tam sama Cesarzowa. Ziechali do Pragi za Cesarzem Xże saski Antoni i iego małżonka AX. Teresa i Xczka saska Amalia—Granica, w Gallicyi między Austrią a Rosyą postanowiona traktatem d. 19 marca, przechodzi, zaczawszy od starey granicy, koło miejsc Kobyłki Berzowca, Moszeńca, Horodyszczca, Nosowca, Worobiowki, Cebrowa, Dolczowki, Hordaczowa, Denizowa, Rosochowic, Siemikowic, Rawia, Sokolowa, Chatek, Sokolnik, Baranowa, Wisniowscyka, Zabawy, Petlikowcow, Zieloney, Podzameczyka, Dulib, przez uyscie Strypu pod Beremianami, Dniestrem aż do Rosyi. Wolne będą predaż i wywoz drzewa z cyrkulu Zaleszczykowskiego do Tarnopolskiego. Karty i archiwa ustapionego kraiu w ciągu 2 miesięcy wydane będą—AX. Karol otrzymał na nowo dawniejszy stopień Generalisimusa wszystkich sił całej monarchii i iuz zatrudnia się

czynnościami tego znakomitego urzędu. Potwierdza się wiadomość że w okolicach Pesth w Węgrzech oboz uformowany będzie—Hrabina Otto małżonka posła fr. często miewa audyencye u Cesarzowej. Naylepsze porozumienie między Austrią a Francią panuje. Imperatorowa fr. i Graf Metternich nieprzestaią przysyłać częstych wiadomości do Cesarza—

PARYZ d. 11 maia (z Monit. Franc Ham :) Imperator z całym dworem d. 6 wyiechał z Antwerpji, był w Breda, Herzogenbusch, Bergenopzoom: potym udał się na wyspy Zelandyi, zwiedził Walcheren, Beveland, Damburg i wszystkie miejsca nadmorskie, wydał na utwierdzenie brzegow potrzebne rozkazy, a później w dalszą podróż udał się. Imperatorowa fr. i Posłowie austr. towarzyszą Monarsze w całej tej drodze. W portach nad kanałem wystawiają bramy tryumfalne na przyjazd Napoleona. Pod koniec maia spodziewany jest do Paryża—

Państwo fr. ma teraz 150 depart. 3 namiestnikow Imperatorskich Józefa, Joachima, i Eugeniusza, 1 General Maiora Xcia Neufchatel, 16 marszałkow, 8 inspektorow, 71 Generalow dywizyi, 514 generalow brygady, 157 adiutantow komenderujących, 90 regimentow ciężkiej a 27 letkiej piechoty, 2 regimenta karabinierow, 12 kirysierow, 20 dragonow, 24 strzelcow 10 huzarow i 17 t. żandarmow; 8 regimentow pieszey i 6 konney artyleryi, a 26 batalionow do pociągu; tudzież 7 batalionow mine row i saperow, oraz pewną liczbę weteranow; 8 prefektow morskich, 8 vice-admirałow, 15 kontradmirałow, i 154 okrętowych a 158 fregatowych kapitanow.

Zmiana gońcow między Francją a Austrią, i Rzeszą nader jest częsta; w ciągu dwuch dni przybiegło tu 2ch austr. i wirtember. i bawar. i 1 badenski—Wszystkie woyska fr. i sprzymierzone tu stojące ruszyły iak powiadaia do Hiszpanii. W dywizyach woyskowych 10tey i 11tey, w departamentach granicznych Hiszpanii, wybrać rozkazał Napoleon trzy legie gwardy narodowej, i one oddał pod komendę Generala i Senatora Lamarretiere. Dywizya kirysierow stojąca dotąd w okolicach Strażburga pociągnęła do szrodka Francyi—Z Xiążętami hiszpańskimi zagaiona jest ważna korespondencya; przeto bardzo częsta jest komunikacya między Paryżem a Valencay.

Monitor zawiera następujący artykuł o Hiszpanii. Po przeysciu gór Sierra Morena, po zdobyciu miast Jaen, Cordova, Grenady, Sevilli i Mallagi, wszystkie woyska nieprzyacielskie rozproszone zostały. Niesmiejąc ani mo

gąc w polu pokazać się, uformował w niektórych miejscach insurrekcyę cząstkową, te kupy rokoszanów przebiegają góry i doliny, kray wyniszczają, lecz w czynnościach wojska żadney różnicy nie sprawiają. Kładniemy rapporta dowódców naszych o tych gonitwach nie wprawdzie nieznaczących, lecz nader ważnych dla zbitcia fałszywych wieści, i oddania winney sprawiedliwości tym officerom, którzy popisali się.

MADRYT d. 26 kwietnia. (z monitora:) Wyciąg z rapportow M. Soult Xcia Dalmacyi. Dnia 25 marca 100 piechoty i tyleż jazdy zbliżyło się o puł mili do Gibraltaru i przymusiło do ustępu 300 anglików, oraz oddział jazdy hiszp którzy na brzeg byli wylądowali. G. Belair rozgromił rokoszanów w górach Alpuiars zgromadzonych. Szef batalionu Graudner na czele 1000 piechoty i 100 dragonów rozproszył insurgentów, którzy pokazali się w górach dzielących Murcyą od Jaen; w tych gonitwach 300 trupem położył. P. Murnier rozpedził kupy wieśniaków pod Xeres. G. Peiremont, na czele 3ch batalionów proporców polskich, uspokoił okolice miasta Ronda, z kąd oddział fr: był wyparty, i po 200 trupach wszedł nazad do miasta. Dowódca Berton z jednym batalionem legionu Nadwiślańskiego i z 50 dragonami uderzył na 8600 rokoszanów, którzy pod niebytność francuzów w Malladze, wpadli byli na rabunek z gór do tego miasta, 200 na placu położył i resztę rozgromił, niestraciwszy nad 6 zabitych i rannych: tu szczegulniey popisali się kapitan Toussaint i Mokosiewicz z 4go regimentu Nadwiślańskiego. Pod Penna tysiąc zbóyców bagnetem od teyże siły porażonych zostało; bardzo niewiele uciec trafiło. Pod Arcos regiment 5ty strzelecki rozpedził 1500 hiszpanów. W porcie Huebla X. Arenberg pokonał oddział nieprzyjaciół, którzy chcieli z tamtąd zebrać żywność dla obleżonych w Cadix, i 250 ludzi wziął w niewolę.

Treść rapportu Mar: Marmont Xcia Treviso. Dnia 19 lutego we wsi Valverde koło Badajoz brygada jazdy z 5go korpusu odparła hiszpanów z klęską 120 zabitych i 100 ieńców, lecz straciła mężnego Generała Beauregard, 2 żołnierzy zabitych i 10 rannych. D. 25 marca pod Etronquillo G. Gazan potykał się z G. Balestaros, który prowadził 8000 piechoty i 600 jazdy, walczył dzień cały aż do nocy: nazajutrz natarł na nieprzyjaciół i przepędził, lecz korzystać niemógł ze zwycięstwa z powodu górzystego położenia: naliczył tylko 150 trupów i 18 ieńców—G. Reynier dowódca 2go korpusu rozproszył kupę od 2000, która była zgromadziła się na granicy portugalskiey pod Arroyo Puerco: officerowie angielscy dostali się w niewolę, a ich pułkownik Grand i hiszpani uciekli.

Treść rapportow G. Suchet dowódcy 3go korpusu w Arragonii. G. Laval uderzył na wodza rokoszanów Villa Campo, który z 5000 oszańcowował się w Villeo; przedarł się bagnetem do okopów; przełamał rotę nieprzyjacielskie i szturmem po trupach wpadł do miasta: 100 poległo, 500 w Guadalquivir utenęło, 66 poszło w niewolę, reszta rozpierzchnęła się. G. Chłopicki i Pułkownik Klicki znakomicie popisali się w tey rozprawie: z naszej strony 3 zginęło

a 20 ranę odniosło. G. Habert z 6 batalionami pociągnął przez góry graniczne między Arragonią i Walencyą; przebył śniegi na 5 stop głębokie; pod Morella rozgromił 4000 kupę, poszedł pomorzem i kilka miast rozbroił, oraz zebrał 2000 pik i tyleż karabinów. G. Suchet korzystając z tey rozprawy przyciągnął pierwszych dni marca pod Segorbia z G. Laval, Harispe i Paris, rozpedził oszańcowanych nieprzyjaciół pod Alventosa i Puenceca, opanował Murviedro, miasto sławne w starożytności pod imieniem Saguntu, i niosąc pogrom na równiny Walencyi, postąpił aż pod mury tego miasta: G. Laval uprzątnął wszelkie zawady i nakoniec z tryumfem osadził port Gray i same miasto. W tych gonitwach do dnia 8 marca zdobyto 9 armat, 6 wozów prochowych, i chorągiew, 3000 rozerwanych karabinów; zniszczono korpus insurgentów od 15 tysięcy wojska liniowego i milicyi. G. Suchet ma udać się do Leridy, dokąd przysła ciężka artylerya na obleżenie tey twierdzy; chce przyspieszyć iey upadek, a sprowadzić artyleryą do Walencyi, gdzie ona więcey przydać się może.

Wyciąg z rapportow M. Junot Xcia Abrantes dowódcy 8go korpusu. G. S. Croix na czele 3 szwadronów jazdy obieżdżając północne granice Portugallii napadł w Ronseicos na 80 kawalerzystów nieprzyjacielskich i tych rozpedziwszy uderzył w Alcanizas na 900 piechoty i 200 jazdy, i tych ieszcze rozproszył, daley zapędził się do Valverde i ieszcze zwalczył 3000 liniowej piechoty i 600 jazdy; 200 trupem na placu położył, a resztę daleko przepędził—Kiedy General Bonnet dla opatrzenia się w amunicyą cofnął się do Deba, Asturyjczycowie opanowali najważniejsze stanowiska a nawet stolicę Oviedo: lecz dnia 29 marca powrócił nazad, złamał wszystko co tylko opierało się i odzyskał wszystkie stracone miejsca jako też stolicę Asturyi—Dnia 22 kwietnia otworzyła bramy Astorga miasto krolestwa Leonu. Broniło się uporczywie nad stan muirow swoich, i hiszpani dowiedli, że ile w polu są słabi tyle w mieście wytrzymali. Daremnie G. Loison wzywał do poddania się, napróżno z dział połowych rzucał kule, ustępować od murów był przymuszony, i tym barziecey osmielił obleżonych; niechcieli nawet przyjąć listu M. Junot. Azatym rozkazał G. Clauzel z całą dywizyą rozpocząć porządne obleżenie. Jak tylko artylerya ciężka przysła z Valladolid, wnet mury łamać zaczęto: we 48 godzin zrobiono znaczny wylóm; wtenczas insurgenci przysłali prozbę o kapitulacyą: Xże odpowiedział iż miasto szturmem dobywane będzie, ieżeliby w iedney godzinie bram nie otworzyło. Po upłynieniu tego czasu, gdy insurgenci niepoddawali się, rozkazał Xże Adiutantowi Legrave prowadzić grenadierów i woltizerów do szturm; pod naygęścieyszym ogniem dział i karabinów przeskoczyli wylóm; lecz znajdując głęboką fosę daley przedrzeć się nietrafili, i przeto na miejscu noc przepędzili. Nazajutrz rokoszanie już niewidząc żadney nadziei, prosili o kapitulacyą; osada broń złożyła i do Francyi poszła w niewolę.

Treść dziennika obleżenia miasta Cadix. Twierdza ta leży na wyspie Leon; brzegiem

jednym opiera się w morzu, którego balwany tłuką zawsze wały miasta. Porty są w zatokach wyspy i ciasninach przez nią poformowanych. Francuzi, stanawszy d. 4 lutego w obliczu tego kwitnącego z dawnych czasów miasta, postanowili uderzyć w szrodek na Carraca, gdzie jest arsenał broniony przez 2 zamki S. Ludwika i Matagarda, w których teraz francuzi panują; na lewą stronę od S. Pedro i Chiclana portów już osadzonych, na prawą stronę przeciwko zamkowi Puntales w ręku nieprzyjacielskim zostającym. Już wiele robot skończono i daleko przysuniono przykopy. Dla zasłony ciężkiej artylerii usypano tarcze. Woda opóźnia robienie przykopów; ostatnia burza barzo wiele zaszkodziła. Rzecz godna uwagi, że francuzi osadzają zamek S. Ludwika, który jest w odnodze Cadixu oddzielony wodą od lądu. Z tego zamku podług doświadczenia d. 7 marca można zruinować z działami 24 funtowemi wszystkie zakłady Caraca. Najmocniejszy nasz punkt jest Trocadero na skrzydle prawem. Dnia 7 i 8 marca roboty były zawieszono dla deszczów, lecz zato budowano pensze i szalupy. Bateria między rzeczkami Pedro i Guadalette przymusiła d. 8 3 okręty liniowe na piasku osiadłe wywiesić białą flagę. Teyże nocy zbudowano most na Guadalette, wzniesiono redutę La Venta. D. 9 i 10 założono baterie pod ogniem nieprzyjacielskim. Z baterii tych spalono fregatę nieprzyjacielską od dział 40. W Chiclana spuszczone na wodę 3 szalupy nowo przez francuzów zbudowane. W Conli znaleziono wiele drzewa do budowli statków: z tamtąd też sprowadzono do obozu 12 zaprzęgów Xcia Sidonii. Pod mostem Nota założono baterią od dział 36 funtowych. Statki więc działowe, zbliżające się do brzegów dla rzucania bomb do obozu fr: zawsze dzielnie z tych baterii przywitane, ustępować muszą na głębiny. Z Mallagi na 115 wozach wiesniaczych sprowadzono 1200 kul 24ro funto: 600 bomb i 42800 funtow prochu. W nocy z d. 11 na 12sty otworzono wiele rozmaitych przekopów, a na wyspie S. Ludwika założono baterią. Nieprzyjaciela wysypali także wielką baterią w rowach, gdzie sol morska dawniej zbierała się. Dnia 15 liczono w obozie 115500 funtow prochu a 8000 spodziewano się z S. Lucar. Z Sewilli sprowadzono statkami moźdzercze, granaty i kartacze. Na warsztatach fr. bez żadney przerwy ciągle budują się szalupy i pensze. D. 16 wylądował nieprzyjaciel pod Coto i na różnych innych miejscach, lecz wszędzie został odparty. Między S. Hiacynto i Salazar odkryto w morzu okręt fr: który utonął w bitwie pod Trafalgar, jest nadzieja dostania z tamtąd dział ciężkich. Dnia tego statki działowe nieprzyjacielskie mocno strzelały do nowych baterii, lecz ustąpić musiały. Tegoż czasu sprowadzono z Lucar wiele amunicji a z Mallagi dział kilkadziesiąt. W tém oblężeniu Cadixu do d. 27 marca nic ważnego nienastąpiło oprócz codziennego z dział bicia. Chcieli nieprzyjaciela pod wyspą S. Ludwika założyć pływającą baterią, lecz przywitani rozpalonemi kulami zrzekli się roboty, i na głębiny poszli.

Tarifaw ręku Francuzów. Ażeby koniec tey wojny Hiszpanią niszczącej był prędzey położony, przybywają tu doświadczeni w boju wo-

dzowie M. Masena X. Eslingen i M. Macdonald X. Tarentu; pierwszy d. 20 do Baionne przyjechał, drugi podobno już w Perpignan stanął. Obydwa mieć będą nieograniczoną władzę: wybierają się teraz Generalowie dla poformowania ich sztabów. M. Massena podbić będzie Portugalią, Macdonald usmierzy Katalonią Aragonią Walencyą i Murcyą. M. Junot odzyszcze Galicyą i uspokoi Asturyą. Oprócz tych woźdźw spodziewamy się samego Napoleona i licznych wojsk fr. oraz Niemieckich. Król nasz wysłał do Paryża ministra spraw duchownych i Indyi w nadzwyczajnem poselstwie. Józef znaydywał się d. 12 w Sewilli, naygrzeczniej od mieszkańców przyjęty.

LONDYN d. 5 marca. (z Berlin Hamb.) Parlament na wniesienie królewskie podwyższył subsidia dla Ferdynanda 4go króla Sycylijskiego do 400 t. funtow szterlingow 65 głosami przeciwko 24. Dla Xcia Brunświckiego Oels, po wielu sporach, przeznaczono pensją od 7 t. szterlingow, oprócz 1500, które bierze jako półkownik regimentu przyprowadzonego. Prośba obywatelów Wesminsteru o rozpatrzenie sprawy P. Burdet przyjęta, lecz druga przez mieszkańców Midlesex podana odrzuconą została. Ostatnie rozruchy z powodu P. Burdett bardzo zmartwiły króla; dwa dni chorował i zupełnie wzrok stracił; może teraz chodzić, lecz potrzebuje przewodnika. Ztąd urodziło się pytanie czy Jerzy 3ci może spełniać rządy króla i panować, kiedy zupełnie widzieć przestaje. Słychać że król chce zrobić sobie operacyą na jednym oku. Ministrowie twierdzą że król, zupełnie mocny na zdrowiu, nie będzie miał żadney naymniejszey przeszkody od straconego wzroku do rządów: przeciwnie opozycya o potrzebie odmiany głosi.

Terazniejsza nasza potęga morska liczy 1163 okręty wojenne; a między temi 152 liniowe. Na morzu północnym mieć będziemy flotę od 20 okrętów liniowych oprócz wielu innych statków wojennych; krążyć ona będzie koło brzegów duńskich i szwedzkich — Listy z Portugallii dochodzą do 15 kwietnia: do tego czasu nic niezaszło nowego: na wzmocnienie wojska G. Wellington posyłamy 4 regimenta piechoty i kilka ciężkiej jazdy. W Walencyi G. Carro aresztować rozkazał 200 osob podeyrzanych; z tych 20 powieszono. P. Dickinson powrócił z Morlaix z depeszami od komisarza naszego Makenzey i przyprowadził z sobą przeszło 100 jeńców uwolnionych. Jest nadzieja że wymiana skuteczną będzie. Mówią że ona doprowadzi Pełnomocników do negocyacji o pokoy, i że P. Makenzey ma do tego stosowne instrukcyje. W Portsmouth, liczymy brańców wojennych 15000 na okrętach.

MEDYOLAN 3 maja. (z Frank, Baren.) Joachim Napoleon d. 27 kwietnia powrócił do Neapolu w nayścisleyszym incognito: za krórem przyjechali GG. Perignon i Grenier. W całym królestwie czynią naywiększe przygotowania do wyprawy; wojsko neapolitańskie pomnożone będzie 4ma regimentami: pracę wojennego ministra we wszystko należycie jest opatrzone. Zgadywać można ale niedo- nosić o przeznaczeniu tey wyprawy; zdaje się wszakże iż ona łączy się z flotą Tulońską,

której ma co chwilę wychodzić na morze — Biegają wieści o zgromadzeniu licznego wojska fr: na granicach tureckich; z Włoch idą już regimenta w tamtą stronę, toż przeznaczenie mieć mają dywizye w Niemczech i jeszcze zostające dla tych ostatnich pokazują wygodną drogę przez Saltzburg Viliach i Klagenfurth. Wielu wodzów i officerów sztabu powołanych do Paryża i o otrzymanie komendę w tem wojsku. Nakoniec mówią że M. Marmont dowodzić będzie korpusem zgromadzającym się w Dalnacyi, a M. Davoust wojskiem zbierającym się w Kroacyi. Te wiadomości potrzebują jeszcze potwierdzenia.

Vice-król przysłał rozkaz z Paryża ażeby policya z żandarmami i wojskiem letkim sciagała namnożonych zbóyców po drogach i bez żadnego oszczędzenia ich wytępia—W portach włoskich sekwestrowane tureckie okręty, mają być uwolnione, gdy przeświadczą iż nie są wzmowie z anglikami i że nie niemają z nimi wspólnego—Na warsztatach w Wenecyi pilnie pracują nad uzbrojeniem okrętów wojennych. W Tryescie stoi eskadra pod zastawą baterii lądowych; działa przeniesione z okrętów posłużyły do uzbrojenia brzegów przeciwko napaści angielskiej. Handel na morzu adyatyckim wolny zupełnie.

HAMBURG d. 16 maja. (z Hamb: Berlin:)
Karol 15, przy rozwiązaniu sejmu Sztokolmskiego d. 1 maja, miał rozrzewniającą mowę do Stanów szwedzkich. Tłumaczył król swoje uczucia wdzięczności dla narodu za ufność w nim położoną i za przywiązanie doświadczone. Pochwalił patriotyzm Szwedów, który uratował oyczyznę z przepaści; i zachował imie narodowe od wiecznej zagłady przez pamiętną na zawsze rewolucyą. Wysławiał wybor mądrego następcy tronu, konstytucyą zapewniającą własność i wolność obywatelską, wielkie ofiary na zasilenie skarbu i składkę na kanał do połączenia morza wschodniego z zachodnim. Uwielbił nadewszystko cel walone wojsko i milicyą do obrony na przypadek narażdu, jako jedyny środek do zachowania pokoru iak drogiego przydał że sam lub Xże następca stame na czele dzielnej młodzieży, gdyby niebezpieczeństwo kazalo ją do broni powołać, i że sam ją poprowadzi na odwrócenie grożącej burzy: a zatym dziękował za to nadewszystko zbawienne postanowienie. Uczcił postępowanie bez skazy duchowieństwa, i uczymone od tego przysługi oraz do jedności i zgody zachęcał. Stan wieśniaczy otrzymał także z ust króla należną sprawiedliwość: klasa ta najliczniejsza, najpracowitza, największe ofiary czyniąca zyskała odpowiednie zaręczenie szacunku i przywiązania. Nakoniec rozwiązując Monarcha stany, przy pożegnaniu, wyraził nadzieję że przyjdą weselsze czasy dla tego państwa i że synowie zbierać będą owoce terazniejszych ofiar—Na pamiątkę odmiany Rządu będzie wybity medal złoty. Królewicz wyjechał do Carlsereny; uzbroić tam kazano wielką liczbę szalupdziałowych na obronę brzegów królestwa. Ztamtąd uda się Xże August do Helsingborg, gdzie widzieć się ma z bratem swoim Xciem Krystianem — Bardzo wiele okrętów wojennych i kupieckich napelnia teraz ciasniny Zundu i Beltu. Król szwedzki rozkazał powiększyć osadę na wyspie Gothland. Na brzegach duńskich

zaszła bitwa między anglikami a duńczykami; przemocą pokonani ostatni widząc się przymuszonymi do poddania się, ze statków skoczyli do morza i w pław puscili się dla dostania się na oyczystą ziemię: iedni uratowali się, drudzy poymani zostali, inni postrzeleni utonęli. Jeden cieśla nie tylko sam wypłynął, ale drugiego na siłach słabiejącego uratował.

W Hollandyi król Ludwik nakazał odprawić publiczne nabożeństwo po całym królestwie z zachowanie państwa od upadku przy udzielności i konstytucyi. W portach wszystkich pilnie pracują nad wybudowaniem i uzbrojeniem okrętów wojennych — W Hannowerze ciągle trwają uroczystości z powodu zaprzysiężenia na wierność królowi Hieronimowi Napoleonowi. Dług narodowy Westfalski wynosi blisko 94 milliony franków, a dla Francyi oprócz tego należy blisko 22 mill. kontrybucyi—Ratyzbona z obojętności oddana została królowi bawarskiemu; komisarz hr. Compans wyjechał do Bayreuth dla podania także tego Xięstwa. Toż samo wkrótce nastąpić ma z krajami Hanau i Fulda, które oddane zostaną W. Xciu Frankfurtkiemu—Król przeszły Gustaw 4 mieszkać będzie w Bazylei—Wojska francuzkie przechodzą na brzeg lewy Renu — Listy prywatne z Paryża donoszą, że X. Asturyi ma się ożenić z córką Lucy na Bonaparte i być królem portugalskim.

Mechanik duński Pletz, wynalazł, a raczej wydoskonalil Sekretarza ang. Jest to machina, która kopiuje podobnym charakterem i ortografią wszystko to, co kto siedząc przy niej pisze w jakimkolwiek bądź języku: kopia zupełnie jest czytelna iak oryginał—W Historii naturalnej liczą dotąd znaiomych 28 metalow, 500 mineralow, 50 t. zwierząt i tyleż roślin—W Anglii, podług dokładnego rachunku, wychodzi na rok przeszło 24 milliony arkuszy gazet, a w Paryżu 14,965,000.

WARSZAWA 21. (z Warszaw. Pozn:)
Fryderyk August wyrokiem swoim d. 6 kwietnia postanowił względem przejazdu swojego z Drezn do Warszawy te artykuły, „Minister wewnętrzny z Dyrekcyą generalną poczt uložy aby liczba koni iedynie potrzebna do Naszych i dworu ekwipażow podług rejestru na dzień naznaczony znaydowała się na miejscach, co 2 mile naznaczonych przepręgów. Lecz niechcąc aby Nam przyjemne poddanych Naszych odwiedzenie stawało się dla nich trudnieniem przez dostawienie bezpłatne koni, oświadczamy, że ceną pocztową zwyczajną zapłacone będą—Dnia 17 przybył Król do tej stolicy. Nad Pilicą, w Krakowie i w Warszawie były wystawione bramy tryumfalne. Na granicy każdego departamentu Prefekt, a na granicy powiatu Podprefekt spotykali i przeprowadzali Monarchow. Xże Poniatowski czynil honory w podróży; a okrzyki radośne ludu wszędzie towarzyszyły. Po wszystkich miastach dzwony i działa ogłaszały przejazd Monarchow. Mianowicie dwie stolice kraju przewyższające ludnością i bogactwy inne miasta, przyięły Króla z większą niżeli gdzie indziej okazałością. Kahały, Magistraty, administracye, władze cywilne sztaby wojskowe Akademia, Duchowieństwo in pontificalibus: tłumaczyły pondzielnie uczucia narodu dla Fryderyka Augusta, Królowey iego małżonki i c. ey Familii.

Za pozwoleniem Cenzury Wileń:—W Drukarni Kuryera Litt;